

**EUROOPA LIIDU
NÕUKOGU**

**Brüssel, 18. juuni 2014
(OR. en)**

11112/14

**ENV 633
SAN 242
CONSOM 131**

SAATEMÄRKUSED

Saatja: Euroopa Komisjoni peasekretär,
allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor

Kättesaamise kuupäev: 16. juuni 2014

Saaja: Uwe CORSEPIUS, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär

Komisjoni dok nr: COM(2014) 363 final

Teema: KOMISJONI ARUANNE Kokkuvõttev aruanne joogivee kvaliteedi kohta ELis, milles käsitletakse direktiivi 98/83/EÜ kohaseid liikmesriikide aruandeid ajavahemiku 2008-2010 kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2014) 363 final.

Lisatud: COM(2014) 363 final

Brüssel, 16.6.2014
COM(2014) 363 final

KOMISJONI ARUANNE

Kokkuvõttev aruanne joogivee kvaliteedi kohta ELis, milles käsitletakse direktiivi 98/83/EÜ kohaseid liikmesriikide aruandeid ajavahemiku 2008-2010 kohta

KOMISJONI ARUANNE

Kokkuvõttev aruanne joogivee kvaliteedi kohta ELis, milles käsitletakse direktiivi 98/83/EÜ kohaseid liikmesriikide aruandeid ajavahemiku 2008-2010 kohta

1. SISSEJUHATUS

Ohutu joogivesi on meile eluliselt vajalik. See on rahvatervise seisukohalt esmatähtis ning elujõulise majanduse oluline liikumapanev jõud. Maailma Terviseorganisatsioon¹ on jõudnud järeldusele, et „ohutu joogivee ja nõuetekohase kanalisatsiooni kättesaadavuse parandamine võib peale vee kaudu levivate haiguste ennetamisest tuleneva tervise parandamise tuua ka märkimisväärset majanduslikku kasu”. See tähendab tervishoiukulutuste vähenemist, rohkem tööpäevi aastas, suuremat kooliskäimise määra ja surmajuhtumite ärahoidmisest tulenevat kasu. Veemajandussektor annab samuti märkimisväärse panuse SKPsse. Veevarustus- ja kanalisatsiooniteenuste sektori kogulisandväärtus ulatus 2010. aastal hinnanguliselt 43,84 miljardi euronit ja hõlmas sel aastal umbes 500 000 täistööajale taandatud töökohta².

1980. aastal vastu võetud ja 1998. aastal muudetud joogiveedirektiiv³ on muutnud kvaliteetse joogivee kõikjal ELis kättesaadavaks. ELi institutsioonide, liikmesriikide ja teenusepakkujate ühispingutused on joogivee kvaliteedinormidele vastavuse määra kõrgele viinud ja seepärast on nimetatud direktiiv ELi õigusaktide üks – ehkki mitte väga tuntud – edulugusid keskkonna ja rahvatervise valdkonnas.

Joogivee kvaliteet ja selle töötlemine nõutaval tasemel on suuresti seotud joogiveeallikate kvaliteediga. Seepärast on veeresursside, eelkõige põhjavee ja pinnavee kaitsmise tase joogiveedirektiivi seisukohalt väga oluline, kuna see mõjutab töötlemiskulusid.

Joogivesi on oluline küsimus ka ELi kodanike jaoks. Seda kajastavad üks EUROBAROMEETRI uuring⁴ ja hiljuti ellu kutsutud Euroopa kodanikualgatus Right2Water⁵. Komisjon teatas oma vastuses sellele algatusele joogiveedirektiivi⁶ käsitleva ja kogu ELi hõlmava avaliku arutelu algatamisest põhieesmärgiga parandada kvaliteetse vee kättesaadavust ELis.

2. JOOGIVEE OLUKORD

Käesolevas dokumendis esitatakse kokkuvõtte joogiveedirektiivi rakendamise seisust liikmesriikide esitatud viimaste andmete põhjal⁷. Iga liikmesriigi kohta üksikasjalikke

¹ http://www.who.int/water_sanitation_health/wsh0404summary/en/

² EUROSTAT, 2013.

³ Direktiiv 98/83/EÜ (EÜT L 330, 5.12.1998).

⁴ http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_344_en.pdf

⁵ Teatis vastuseks Euroopa kodanikualgatusele „Vesi ja kanalisatsioon on inimõigus! Vesi on avalik hüve, mitte kaup!” (COM(2014) 177, 19.3.2014): <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/initiatives/finalised/answered>

⁶ Nõukogu direktiiv 98/83/EÜ, 3. november 1998, olmevee kvaliteedi kohta (EÜT L 330, 5.12.1998, lk 32).

⁷ Ajavahemiku 2008–2010 kohta joogiveedirektiivi artikli 13 kohaselt esitatud andmed ja vabatahtlikult esitatud andmed väikeste veevarustustsoonide kohta, mille puhul direktiivis ei sätestata aruandluskohustust.

teabelehti sisaldavad tehnilised aruanded tehakse varsti kättesaadavaks keskkonna peadirektoraadi veebilehel⁸.

2.1 Veevarustus

Joogiveega varustamine on ELis korraldatud varustustsoonide, st geograafiliselt kindlaksmääratud piirkondade kaupa, kus olmevesi pärineb ühest või mitmest allikast ning mille piires võib vee kvaliteeti lugeda ligikaudu ühetaoliseks. ELis on peaaegu 100 000 veevarustustsooni. Direktiivis eristatakse suuri ja väikeseid veevarustustsoone⁹. Vee kvaliteedinõuded on suurtele ja väikestele veevarustustsoonidele ühesugused. Seirenõuded aga on erinevad ja liikmesriigid ei ole kohustatud väikeste veevarustustsoonide kohta aruandeid esitama. Väikesed veevarustustsoonid teenindavad umbes 65 miljonit inimest.

„Veevarustuse” all ei mõelda direktiivi tähenduses ühisveevärgile „juurdepääsu”¹⁰. Eurostat on kogunud andmeid ühisveevärgiga liitunud elanike kohta¹¹ (vt tabel 1 aruande lõpus). Aruandluse vabatahtlikkusest tulenevalt on kogutud andmed lünklikud ega võimalda arvutada ELi üld- või keskmisi näitajaid.

Toorveeallikad

ELis põhineb veevarustus peamiselt põhjaveel ja pinnaveel, sealhulgas kunstlikel hoidlatel. Veeallikad on liikmesriigiti väga erinevad. Asjakohased ülevaated on esitatud varasemates aruannetes¹² ja neid kogub Eurostat¹³. Suurte ja väikeste veevarustustsoonide vahel on märkimisväärsed erinevused põhjaveeallikate osakaalu osas, mis on väikeste veevarustustsoonide puhul palju suurem (84 %).

Põhjavee saastumine, eriti selliste raskestituvastatavate ainetega nagu pestitsiidid, ning pinnavee saastumine, mida üha enam mõjutavad kliimamuutused (üleujutused, erakordselt tugevad vihmajärgsed vihmavee ülevool), võib tekitada probleeme, mis kanduvad üle joogiveele. Põhjavee ja joogivee koordineeritud seire koos kliimamuutustega kohanemise ja nende leevendamise meetmete kehtestamisega oleks ohutu joogivee seisukohalt kasulik.

2.2 Joogivee kvaliteet

Joogivedirektiivis sätestatakse veekvaliteedi miinimumnõuded, et tagada joogivee ohutus inimestele. Selles määratletakse mikrobioloogilised ja keemilised näitajad, mille puhul tekib teatavate piirmäärade ületamisel oht inimeste tervisele. Direktiivis sätestatakse iga kõnealuse näitaja puhul suurim lubatud kontsentratsioon. Peale

⁸ http://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/reporting_en.html;

<https://circabc.europa.eu/faces/jsp/extension/wai/navigation/container.jsp>.

⁹ Suured veevarustustsoonid on eraldi veevarustustsoonid, mille keskmine kasutusmaht on üle 1 000 m³ päevas või mis teenindavad rohkem kui 5 000 inimest; väikesed veevarustustsoonid on kasutusmahuga alla 1 000 m³ või teenindavad alla 5 000 inimese.

¹⁰ Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 345 kohustatakse ELi jääma vee omandirežiimi suhtes neutraalsele seisukohale. Seepärast ei käsitleta siin füüsilist veele „juurdepääsu” õigust.

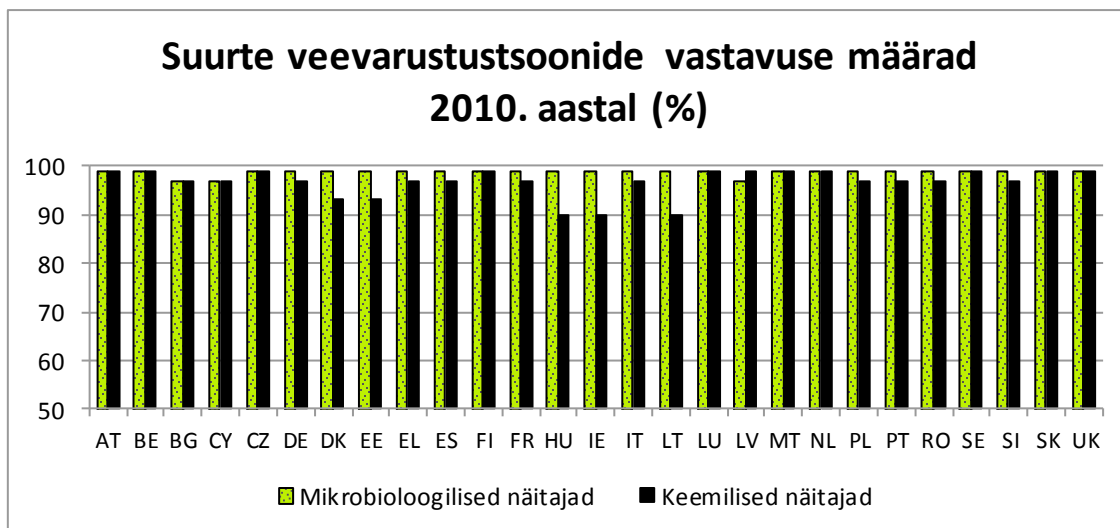
¹¹ http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=env_wat_pop&lang=en

¹² <https://circabc.europa.eu/sd/a/b580866d-8eb7-4937-9a97-d3d3485d046e/2005-2007%20SynthesisReport.pdf>

¹³ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Water_statistics

mikrobioloogiliste ja keemiliste näitajate määratletakse direktiivis indikaatorparameetrid, mille abil saab tuvastada võimalikku ohtu inimeste tervisele ja mis nõuavad parandusmeetmete võtmist üksnes juhul, kui täiendavad uuringud kinnitavad ohtu inimeste tervisele.

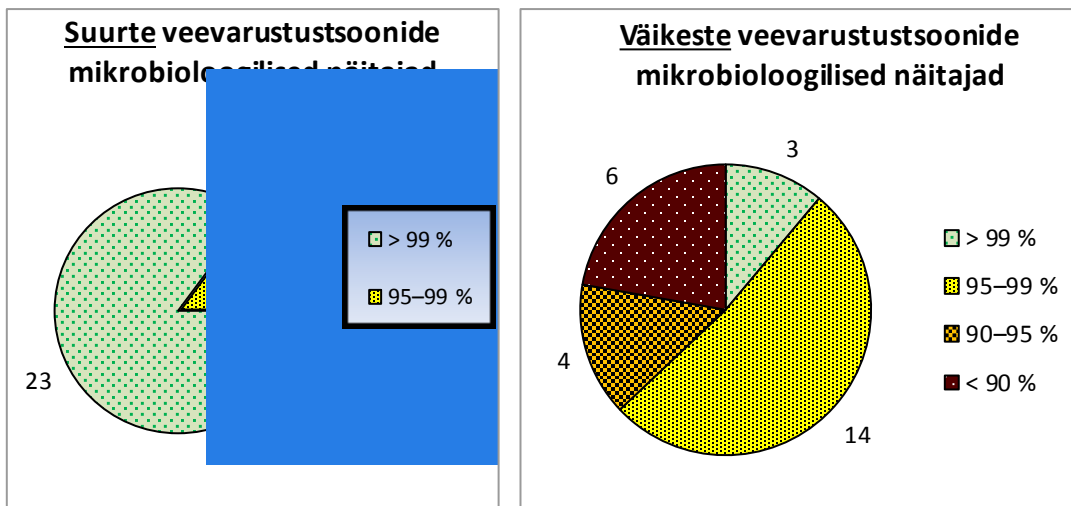
Nende parameetrite kohta esitatud andmetest nähtub, et joogivee kvaliteet ELis on üldiselt väga hea. Üldsuundumus on samuti positiivne. Suurte veevarustustsoonide puhul on vastavuse määr mikrobioloogiliste ja keemiliste näitajate osas valdavas enamikus liikmesriikides 99–100 %. Neis üksikutes liikmesriikides, kus vastavuse määr on alla 99 %, tuleb võtta tõhusamaid meetmeid, et tagada ohutu joogivesi kõigile kodanikele, kes asuvad asjaomaste suurte veevarustustsoonide teeninduspiirkonnas.

Joonis 1. Kokkuvõtlik ülevaade – vastavuse määr liikmesriikides mikrobioloogiliste ja keemiliste näitajate osas.

Üksikasjalikud andmed on esitatud aruande lõpus tabelis 1.

Väikeste veevarustustsoonide osas on pilt ebaühtlasem. Mikrobioloogiliste näitajate osas on vastavuse määrad väiksemad ning vaid kolmes liikmesriigis on need 99–100 %. Mikrobioloogiliste näitajatega seotud vastavuse määrade jaotusest nähtub, et väikeste veevarustustsoonide vastavuse määr on märkimisväärselt väiksem kui suurtel veevarustustsoonidel.

Joonis 2. Vastavuse määr mikrobioloogiliste näitajate osas, liikmesriikide arv.

Keemiliste näitajate osas on väikeste veevarustustsoonide vastavuse määr sarnaselt suurtele veevarustustsoonidele suur. Mõnes veevarustustsoonis täheldati probleeme nitraadi, nitriti, arseeni ja väiksemal määral ka boori ja fluoriidi osas. Näiteks tuvastati 2010. aastal üle 1000 väikese veevarustustsooni, kus nitraadisaldus ületas sätestatud piirmäära (vt tabel 1 aruande lõpus). Vastavuse määrad indikaatorparameetrite osas olid väikestel veevarustustsoonidel üldjuhul väiksemad kui suurte veevarustustsoonidel.

Esitatud andmete hindamisel leiti, et mõnel liikmesriigil on väikeste veevarustustsoonide ohutu haldamisega raskusi. See võib mõjutada 11,5–15,5 miljonit inimest. Ent asjaomaste kodanike tervisele avalduva mis tahes konkreetse ohu hindamiseks oleks vaja rohkem teavet ja selliste väikeste veevarustustsoonide haldamise üksikasjalikku hindamist.

Väikeste veevarustustsoonidega seotud muret tunnistati ka seitsmendas keskkonnaalases tegevusprogrammis¹⁴, milles kutsutakse üles suurendama jõupingutusi direktiivi rakendamisel, eelkõige väikeste veevarustustsoonide osas.

Komisjon on tihedas koostöös liikmesriikidega koostanud esimese sammuna tegevusraamistiku dokumendi, milles määratakse kindlaks väikeste veevarustustsoonide riskihindamise parimad tavad ja mis tehakse keskkonna peadirektoraadi veebilehel¹⁵ varsti kättesaadavaks. Kuna see puudutab miljoneid ELi kodanikke, tuleks teha edasisi jõupingutusi, et parandada eriti äärealadel ja maapiirkondades kvaliteetse veega varustatust.

Liikmesriikide andmetest nähtub, et vahejuhtumite ja kvaliteedinormidele mittevastavuse korral võtavad liikmesriigid parandusmeetmeid üldjuhul piisavalt lühikese reageerimisaja jooksul. Mikrobioloogiliste näitajatega seotud meetmed hõlmasid töötlemise tõhustamist ja ühisveevärgi saastunud osade puhastamist. Keemiliste näitajate osas normidele mittevastavuse korral parandati olukorda paremate põllumajandustavade rakendamise, vee konditsioneerimise või töötlemise, veallika muutmise ja üldsuse teavitamisega.

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1386/2013/EL.

¹⁵ http://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/small_supplies_en.html

2.3 Seire ja teavitamine

Liikmesriigid peavad vastavalt direktiivile tagama olmevee kvaliteedi korrapärase seire. Seire korraldus aga on liikmesriigiti ja ka sama liikmesriigi eri veevarustustsoonide puhul erinev ning see toob kaasa erinevused seireandmete tasemes ja kättesaadavuses. See ei pruugi tähendada õiguslikele nõuetele mittevastavust, sest direktiivis lubatakse kohandada seireprogrammi vastavalt konkreetse veevarustustsooni eripärale. Analüüsist nähtub siiski vajadus kasutatavate seiremeetodite läbivaatamise ja suurema ühtlustamise järele, pidades eriti silmas Maailma Terviseorganisatsiooni veeohutuskavadest lähtuvat lähenemisi riskihindamisele ja riskijuhtimisele¹⁶.

Liikmesriikide seire ja selle tulemuslikkuse tõhustamiseks teeb komisjon tööd struktureeritud rakendamise- ja teabevõrgustiku loomiseks, millega luuakse siseriiklik tasandil süsteemid ELi õigusaktide rakendamist käsitleva teabe aktiivseks levitamiseks. See teave kogutakse seejärel kogu ELi hõlmava ülevaate saamiseks kokku. Direktiivi nõude joogivee kvaliteeti käsitleva ajakohase teabe tarbijale kättesaadavaks tegemise kohta võib samuti selle teabevõrgustikuga siduda ja seda kõnealuses kontekstis tõhustada. Andmed joogivee kohta võiksid samuti olla selgemalt seotud Euroopa veeteabesüsteemiga, mis hõlmab ELi institutsioonide kogutud suurt hulka eri andmeid ja teavet.

2.4 Erandid

Direktiivis lubatakse teha joogivee kvaliteedinormide suhtes erandeid üksnes väga rangetel tingimustel ja piiratud ajaks. Sellised erandid ei tohi kaasa tuua võimalikku ohtu inimeste tervisele ja neid võib kehtestada üksnes juhul, kui asjaomases piirkonnas ei ole võimalik joogiveega varustatust ühelgi muul mõistlikul viisil tagada. Erandi kehtivusaeg ei tohi olla pikem kui kolm aastat. Kui liikmesriik leiab, et erandi kehtivusaeg peaks olema pikem, võib ta siiski kehtestada teistkordse erandi kehtivusajaga kuni kolm aastat ning esitada komisjonile oma otsuse põhjenduse. Erandjuhul võib liikmesriik taotleda komisjonilt kolmandat korda erandi tegemist. Komisjon hindab sellisel juhul taotlust põhjalikult ja võib selle tagasi lükata või teha erandi kuni kolmeks aastaks.

Komisjon on seni teinud mitu kolmandat kolmeaastase kehtivusajaga erandit Tšehhi Vabariigile, Itaaliale, Ungarile ja Saksamaale, peamiselt seoses nitraadi ja nitriti, fluoriidi, boori, arseeni ja nikli näitajatega. Komisjon on tagasi lükanud ühe Eesti esitatud taotluse erandi tegemiseks. Lisateave on kättesaadav keskkonna peadirektoraadi veebilehel¹⁷. Komisjon uurib sobivaid viise, kuidas tagada asjaomaste otsuste nõuetekohane rakendamine.

Erandid ja muud võimalikud erandlikel asjaoludel nõuetest vabastamised võivad ohustada direktiivi järjepidevat rakendamist ELis, kui neid ei kohaldata vastutustundlikult. Komisjon leiab, et praegune erandite tegemise kord on jätnud liikmesriikidele piisavalt aega, et tagada joogivee kvaliteedinormidele vastavus. Komisjon on seisukohal, et uusi erandeid joogivee kvaliteedinormide suhtes ei tohiks olemasolevate veevarustustsoonide puhul enam teha, välja arvatud olukordades, kus tekivad uued ettenägematud saasteallikad, või pärast uusi näitajaid käsitlevate normide

¹⁶ <http://www.euro.who.int/en/health-topics/environment-and-health/water-and-sanitation/country-work/ensuring-drinking-water-safety-through-water-safety-plans>

¹⁷ http://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/derogations_en.html ja CIRCABC veebisait.

kehtestamist või praegu mõõdetavate näitajate suhtes rangemate joogivee kvaliteedinormide kehtestamist. Uute veevarustustsoonide puhul võidakse kaaluda erandite tegemist rangetel tingimustel, kui saasteallikate mõju on võimalik vastuvõetava aja jooksul leevendada ja kui uuele veevarustusele ei ole võimalik leida alternatiivi.

2.5 Lahendamist vajavad probleemid

ELi joogiveepoliitika on viimase aastakümne jooksul taganud joogivee kõrge kvaliteedi kõikjal ELis. Rangete kvaliteedinormide säilitamiseks ja veel lahendamist vajavate konkreetsete probleemidega tegelemiseks võib aga olla vaja ELi õigusraamistikku veelgi kohandada.

Väikesed veevarustustsoonid erinevad oma olemuselt suurtest veevarustustsoonidest märkimisväärselt. Need on väikese ulatusega, paiknevad sageli maapiirkondades ja äärealadel ning nende haldamisel tuleb arvesse võtta asjaomaste piirkondade konkreetset olukorda. Kehtivas joogiveedirektiivis keskendutakse peamiselt suurtele veevarustustsoonidele. Väikeseid veevarustustsoone käsitlevate erisätete, sealhulgas aruandluskohustuse lisamine aitaks tagada väikeste veevarustustsoonide tõhusat riskipõhist juhtimist ja lubaks paremini kaardistada joogivee kvaliteeti väikestes veevarustustsoonides. See aitaks kaasa ohutu joogivee kättesaadavuse parandamisele, eriti äärealadel, ja parandaks joogivee kvaliteeti käsitleva teabe kättesaadavust üldsusele ja sidusrühmadele.

Kehtivat näitajate loetelu ja vastavaid näitajate väärtusi, samuti seire- ja analüüsinõudeid võib olla vajalik uute saasteainetega seotud riskide ning teaduse ja tehnika arengu valguses kohandada. Võib tekkida vajadus täiendada kõnealust loetelu uute saasteainetega, näiteks teatavate põllumajanduses ja tööstuses kasutatavate toodetega, sealhulgas ravimitega. Seiremeetodite ja näitajate analüüsinõuete puhul tuleks arvesse võtta uusimaid meetodeid ja tehnilisi lahendusi, sealhulgas riskipõhiseid lähenemisviise, et kvaliteedikontroll oleks võimalikult tõhus ja kulutasuv, seda nii veepuhastusjaamas teostatavate töötlemisprotsesside kui ka jaotusvõrgu osas kuni lõpptarbijani välja. ELi õigusraamistikku tuleks hinnata lähtuvalt Maailma Terviseorganisatsiooni sellekohastest uuendatud suunistest. Samuti võib olla vaja võtta konkreetseid meetmeid lekete vähendamiseks jaotusvõrkudes. Umbes pooltes liikmesriikides kaob jaotusvõrgus enne tarbijani jõudmist üle 20 % puhtast joogiveest, ent mõnes liikmesriigis on see näitaja koguni 60 %.

Joogivee kvaliteeti käsitleva teabe kättesaadavus on üldsusele oluline. Ehkki see teave on siseriiklikel veebisaitidel sageli kättesaadav, on see tihti ajakohastamata ja raskesti arusaadav. Enamik liikmesriike ei kasuta üksikasjalikke kaarte ega muud üldsusele suunatud tugiteavet. Kehtiv aruandluskord ei võimalda anda komisjonile piisavat ja õigeaegset teavet põhjaliku kokkuvõtte tegemiseks joogivee kvaliteedi parandamise kohta Euroopa Liidus. See raskendab joogiveepoliitikat ja vee kvaliteeti käsitleva kogu ELi hõlmava ajakohastatud teabe korrapärasest esitamisest nõukogule, Euroopa Parlamendile ja üldsusele. Peale selle kogutakse, töödeldakse ja esitatakse andmeid ELi piires erinevalt ning see raskendab olukordade võrdlemist eri liikmesriikides seoses direktiivi järgimise ja tulemustega. Aruandluskorra muutmine või uus kord võib hõlbustada andmete läbipaistvat levitamist ja haldamist nii siseriiklikul kui ka ELi tasandil. Samuti võimaldaks joogivee kvaliteedi võrdlusanalüüs hõlbustada vee kvaliteedi andmete

tõlgendamist ja visualiseerimist kõikjal ELis ning paremini võrrelda vee kvaliteeti ja suundumusi eri liikmesriikides.

3. JÄRELDUSED

Käesolev analüüs kinnitab, et joogiveedirektiiv on aidanud tagada joogivee kõrge kvaliteedi kõikjal ELis, nagu nähtub suurest joogivee kvaliteedinormidele vastavuse määrast.

Ehkki direktiivi jõustamine on rahuldav ja paljudes valdkondades on tehtud edusamme, on kindlaks tehtud ka järgmised lahendamist vajavad probleemid.

1. **Tuleks parandada kvaliteetse veega varustatust, eelkõige äärealadel ja maapiirkondades.** Väikesed veevarustustsoonid nendes piirkondades nõuavad spetsiifilisi riskipõhiseid juhtimislahendusi ning tuleks kaaluda joogiveedirektiivi rolli selles kontekstis.
2. **Riskipõhised lähenemisviisid** suurte veevarustustsoonide haldamisel lubaksid teostada kulutõhusamat seiret ja näitajate analüüsi seoses tuvastatud riskidega ning tagaksid paremini inimeste tervise kaitse. Seire- ja analüüsimeetodid peaksid **kajastama uusimaid teaduse ja tehnika arengusuundi.**
3. Seoses **joogivee näitajate loeteluga tuleks arvesse võtta** uusi teaduslikke andmeid keemiliste ja muude näitajate kohta kooskõlas Maailma Terviseorganisatsiooni joogivee alaste suuniste käimasoleva muutmisega, sealhulgas andmeid uute saasteainete kohta.
4. Tuleks ära kasutada kaasaegset infotehnoloogiat ja **keskkonnateabe hõlpsamat kättesaadavust**, et esitada tarbijatele ajakohasemat teavet ning kaaluda võimalusi mitmesuguste seireandmete seostamiseks aruandluse ja tarbijate teavitamisega.
5. Rakendamise ajakavad ja erandite tegemise mehhanismid on vananenud ning vajaksid **üldist ajakohastamist ja uuendamist.**

Kogu ELi hõlmav avalik arutelu on esimene samm eespool nimetatud probleemide ja nende parimate lahendamisviiside põhjalikuma hindamise suunas. Selle käigus võidakse tuvastada täiendavaid probleeme, mille lahendamine tagaks kõikjal ELis rangete joogivee kvaliteedinormide säilitamise ja edasise tõhustamise.

Teabeleht – joogiveedirektiivi (98/83/EÜ) rakendamine 2010. aastal

Veevarustustsoonide arv

- ELis on kokku 96 388 veevarustustsooni, mis hõlmavad umbes 474 miljonit inimest
- 11 233 suurt veevarustustsooni, mis teenindavad 317 miljonit inimest
- 85 559 väikest veevarustustsooni, mis teenindavad 65 miljonit inimest (vabatahtliku küsitluse andmed)

Joogivee kvaliteet – suured veevarustustsoonid

Käesolevas aruandes loeti näitajate väärtused täielikult vastavaks, kui üle 99 %¹⁸ analüüsides vastas normidele.

Mikrobioloogilised näitajad

Kõikide liikmesriikide suurte veevarustustsoonide vastavuse määr oli üle 95 % ja 23 liikmesriigis on vastavus täielik (99–100 %). Nimetatud suurt vastavuse määra ei saavutanud üksnes BG, CY, HU ja LV.

Keemilised näitajad

Vastavuse määrad olid suured, kuid veidi väiksemad kui mikrobioloogiliste näitajate puhul. Kõik liikmesriigid teatasid vastavuse määrast üle 90 %, välja arvatud kolm liikmesriiki – HU (arseeni näitaja), IE (trihalometaani näitaja¹⁹) ja LT (fluoriidi näitaja).

Indikaatorparameetrid

Suurima võimaliku vastavuse määra (99–100 %) saavutas seitse liikmesriiki ning kümnes liikmesriigis oli see üle 95 %. Ülejäänud kümnes liikmesriigis oli vastavuse määr vahemikus 90–95 %. Nende näitajate osas oli vastavuse määr alla 90 % järgmistes liikmesriikides: DK (kolibakterid), HU (ammoonium), LV (sulfaat) ja MT (kloriid ja naatrium).

Joogivee kvaliteet – väikesed veevarustustsoonid

Mikrobioloogilised näitajad

Vastavuse määrad olid väiksemad kui suurtel veevarustustsoonidel; üksnes kolm liikmesriiki (EE, MT, SE) teatas vastavuse määrast üle 99 %. Neljateistkümnes liikmesriigis oli proovide vastavus 95–99 %, neljas liikmesriigis (BG, CY, IT, UK) 90–95 % ja kuues liikmesriigis (DK, EL, LT, PL, RO, SI) alla 90 %.

Keemilised näitajad

Väikeste veevarustustsoonide vastavus oli sarnane suurte veevarustustsoonide omale.

Indikaatorparameetrid

Võimaliku normidele mittevastavuse põhjuseks olid kolibakterid, *Clostridium perfringens*, raud, mangaan, ammoniaak ja pH. Paljud liikmesriigid saavutasid vastavuse määra üle 95 %, ent mõnes liikmesriigis täheldati tõsisemaid probleeme.

¹⁸ Vea ülemmäär 1 % on vastuvõetav tulenevalt mõõtemääramatuse tasemest ja aset leidvatest vahejuhtumitest (näiteks proovivõtu- ja analüüsivead); samuti on vastavuse määrad antud vahemikena, kuna enamasti on tegemist normi ületamisega piiratud aja vältel. Andmed ei ole proovivõtu- ja seiremeetodite erinevuste ning standardmeetodite puudumise tõttu täielikult võrreldavad, kuid annavad hea ülevaate olukorrast ELis.

¹⁹ Trihalometaani üldsisalduse suhtes on direktiivis sätestatud kuni 2008. aasta detsembrini kehtinud erand I lisa B osas loetletud piirmäärast (100 asemel kuni 150 mikrogrammi liitri kohta).

Tabel 1. Ülevaatlükud andmed liikmesriigiti (VVT – veevarustustsoon).

Liikmesriik	Suurte VVT-de arv	Väikeste VVT-de arv	Ühisveevärgiga ühendatud inimeste osakaal Eurostati andmeil (aasta)	Mikrobioloogiliste proovide vastavus, %		Kemikaalid	
				Suured (joonis 1)	Väikesed	Suured: proovide vastavus, % (joonis 1; (x) puhul on joonisel 1 näidatud 90 %)	Väikesed: näide nitraadi kohta, mittevastavate VVT-de arv
AT	260	4570	95,05 (2008)	99–100 %	95-99 %	99–100 %	20
BE	225	522	99,9 (2009)	99-100 %	95-99 %	99-100 %	3
BG	196	2226	99,2 (2011)	95-99 %	90-95 %	95-99 %	349
CY	20	268	100 (2011)	95-99 %	90-95 %	95-99 %	1
CZ	283	3870	93,5 (2010)	99-100 %	95-99 %	99-100 %	?
DE	2283	5873	99,3 (2010)	99-100 %	95-99 %	95-99 %	12
DK	252	2071	97 (2002)	99-100 %	< 90 %	90-95 %	4
EE	25	1115	80 (2009)	99-100 %	99-100 %	90-95 %	–
EL	177	713	94 (2007)	99-100 %	< 90 %	95-99 %	20
ES	928	7907	100 (2010)	99-100 %	95-99 %	95-99 %	–
FI	158	697	91 (2011)	99-100 %	95-99 %	99-100 %	
FR	2487	18363	99,4 (2001)	99-100 %	95-99 %	95-99 %	381
HU	275	2731	100 (2011)	95-99 %	95-99 %	< 90 % (x)	10
IE	241	1920	85 (2007)	99-100 %	95-99 %	< 90 % (x)	9
IT	1046	3977	–	99-100 %	90-95 %	95-99 %	6
LT	65	1734	75 (2011)	99-100 %	< 90 %	< 90 % (x)	1
LU	43	154	99,9 (2011)	99-100 %	95-99 %	99-100 %	1
LV	29	1145	–	95-99 %	95-99 %	99-100 %	
MT	12	7	100 (2011)	99-100 %	99-100 %	99-100 %	
NL	209	250	100 (2010)	99-100 %	95-99 %	99-100 %	–
PL	970	8839	87,6 (2011)	99-100 %	< 90 %	95-99 %	–
PT	362	3176	96,9 (2009)	99-100 %	95-99 %	95-99 %	28
RO	310	5398	56,5 (2011)	99-100 %	< 90 %	95-99 %	133
SE	182	1486	87 (2010)	99-100 %	99-100 %	99-100 %	–
SI	78	899	–	99-100 %	< 90 %	95-99 %	4
SK	95	957	86,9 (2011)	99-100 %	95-99 %	99-100 %	11
UK	22	4691	–	99-100 %	90-95 %	99-100 %	109